

HÅKONARPELA

Kygt **98**
SØGE
VENERE

Av JOHANNES HEGGLAND

Musikk:

KNUT VAAGE

JOSTEIN STALHEIM

OVERTUREN «HÅKONSIANA»

KETIL HVOSLEF

Regi: ANNE GULLESTAD/

OTTO HOMLUNG

Prosjektleder:

RAGNHILD RANDAL

«HÅKONARVARDE»

«HÅKON ADALSTEINFOSTRE
I GULA»

«HÅKON ADALSTEINFOSTRE»

«KONGEN MED
GULLHJELMEN»

Hordaland
Teater og
kultur-
formidlinga
Håkon den

Gode i samarbeid
med kommunane
Lindås, Gulen,
Bergen og Fitjar

Kjære publikum og medarbeidarar!

Mennesket - kvar enkelt av oss - representerer ein kjede av røynsler, kunnskapar og haldningar frå dei aller første av våre forfædrar og fram til i dag. Det vi veit og kan er nedarva gjennom mange 1000-år. Og kvar einaste generasjon har den same og ganske vitale oppgåve å bringe kunnskapar og erfaringar vidare til neste og nye generasjonar.

Slik må vi også setje Kystsogeveke og Håkonarspela inn i den fenomenale teneste vi har: å gi det vi har fått vidare og helst i ei betre og kondisjonsrik form.

I Håkonarspela brukar vi teatret si opne, visuelle og direkte form. Dette har vore teatret sin styrke frå dei eldste tider. I 1997 nådde vi fram, og budskapet vår vart motteken med entusiasme og levande engasjement. Grunnen trur vi må vere at vi alle kjenner formidlaroppgåva enten vi er på scenen eller mellom publikum.

I 1997 var vi alle fulle av sitrande spenning – av tvil og av tru.

I år skal vi feste nye grunnsteinar til Vestlandskulturen – og til våre kjære og solide historiske tradisjonar. Maktar vi det, så trur vi bygget vil stå.

Vi trur på Vestlandet. Landsdelen med dei grunnsterke tradisjonane og som samstundes er både europeiske og internasjonale. Vi spelar på «heilag grunn» – og vi representerer alle dei historiske serdrag som er våre.

Vi er glade for å kunne stå fram så levande og deltakande! Og spør du kvifor, så er svaret ærleg og rett fram: Fordi du skal ha ei oppleving – ta av det vi gir – og tenkje deg attende til folk og levemåtar for over 1000 år sidan.

Målforma vi nyttar er av vår tid, men sogediktaren Johannes Heggland har gitt ord og tankar ei form som nok er nær dei voner som levde blant menneska i våre grannelag på den tida for tusen år sidan.

Også den gongen ville dei lov og rett – gode tider for alle – og sann glede for dei yngste. Vi på og bak scenen er nok spente og kanskje nervøse. Leksa vår kan vi. Men har vi greidd å gjere musikken – orda- idéen om du vil – om til eit samla heile som kan glede og inspirere og egge publikum til å vere med, la seg fascinere og gå herifrå med gode tankar?

Greier vi det så er teatret enno ei levande og nær form som får oss til å leve med – får oss til å legge bort dagsens strid og bli ein del av vår eventyrlege soge. Da har vi gitt Vestlandskulturen ein ny dimensjon – fordi vi alle – publikum og deltakarar brukar same toneart.

Lytt til musikken – høyr på dobbelklngen i orda – og gjer stunda til di saman med alle dei andre.

Hordaland Teater

Kulturformidlinga Håkon den Gode

Ragnhild Randal
prosjektleiar

Anne Gullestad til minne

Anne Gullestad hadde tankar for og om så mangt i si eiga tid,- og ho hadde omtanke for alle ho møtte. Anne forsto alt i ungdomsåra at skulle vi makte å halde på vår identitet og våre særtrekk,- så var odling av språket avgjerande viktig. Då var ikkje vegen lang til teateret heller - fordi teater og scenekunst har ordet som sitt fremste og absolutt beste våpen.

Vidare såg Anne Gullestad tidleg at teateret nådde mange på ein krevande og direkte måte og at teaterkunsten også på den måten var ein bærar av våre aller beste kulturformer. Dette var nok drivkrafta og inspirasjonen hos Anne når ho så heilhjarta og kompromiss laust ofra av seg sjølv for å lage levande teater av Håkonarspela sommaren 1997. Grunnarbeidet var så solid at spela lever om enn Anne Gullestad er borte. Slik er det når mennesker skapar av kjærleik og ekte tru. Då lever verket om skaparkrafta er borte.

Alle medarbeidarane i Håkonarspela
Ragnhild Randal

foto: Siri Wahlen Simonsen

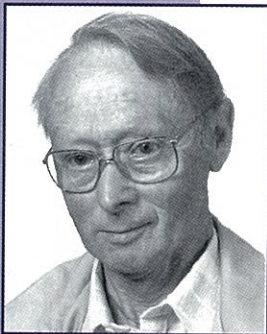

foto: Løtvedt

JOHANNES HEGGLAND - forfatter

er fødd i Tysnes i 1919. Han har markert seg som ein av våre fremste og mest produktive nolevande forfattarar. Han har skriva ei lang rekkje romanar og barnebøker, og har nådd fram til eit stort publikum med romanseriene *Brødet frå have Seglet og vinden* og ikkje minst med serien om Karjana, som vart avslutta med boka *Det stutte livet* i 1992. I 1994/95 utkom dei to fyrste romanane i ein serie han har kalla *Jordparadiset*. I haust kjem Heggland med ein notidsroman med tittelen *Sjå kor dei elsker kvarandre*. Heggland har skriv manus til fleire kjende sogespel, mellom anna til

Mostraspelet - Kristkongane på Moster. I syklusen på fire spel om Håkon den Gode får vi igjen oppleva Hegglands evne til å gi fortidige liv. Svært få kan fortelja slik som Heggland, og knapt nokon kan skildra folk og lynne frå våre kantar som han.

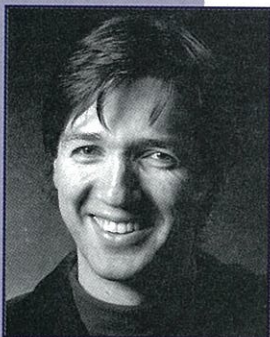

foto: Norsk Musikk-informasjon

KETIL HVOSLEF - komponist

(f. 1939) er utdanna ved Bergen Musikkonservatorium med orgel og bratsj som hovudinstrument. Han tok organist-eksamen i 1962. I 1964 debuterte han som komponist med *Concertino for klaver og orkester*. Han har skriva det symfoniske diktet *Mi-Fi-Li*, ei rekkje solokonsertar for klaver, trompet, kontrabass, fiolin, fagott, cello, store orkesterverk som *Concertino for orkester*, *Antigone* og *Il compleanno*. Han har skriva kammermusikk, musikk for scenen og for TV-produksjonar. Hvoslef har to gonger motteke Norsk

Komponistforenings pris "Årets verk" - i 1978 for *Concertino for orkester* og i 1985 for *Il compleanno*. Han var festspelskomponist ved Festspillene i Bergen i 1990.

KNUT VAAGE - komponist

(f. 1961) bur og arbeider i Bergen. Han er utdanna frå Bergen Musikkonservatorium og frå private komposisjonsstudium. Knut Vaage har skriva solo-, kammer- og orkestermusikk og er mellom anna blitt framført av Bergen Filharmoniske Orkester. Han har også fått framført verk på festivalar i inn- og utland. Som teaterkomponist har han mellom anna hatt fleire oppdrag for Den Nationale Scene. For Hordaland Teater har han tidlegare skriva musikk til festspelsframsyninga *Peer Gynt*.

JOSTEIN STALHEIM - komponist

(f.1960) har studert komposisjon ved Det kgl. danske Musikkonservatorium og Norges Musikkhøgskole. Alt som 17-åring fekk vossingen framført komposisjonar i fjernsyn og radio. Han har vunne internasjonale prisar for sin musikk og vore gjestekomponist ved fleire festivalar i Europa. Verket Tangoni vart juryert av den internasjonale komité for ISCM (Ny Musikk) sept. 96. Han har skrive musikk til fleire sceniske prosjekt (opera/ballett/teater) – mellom anna for Det kgl. Teater og Jytte Abildstrøms teater i København, Autunnale, Den Nationale Scene, Hansadagene, Bergen Komediateater og Hordaland Teater. Som akkordeonist har Stalheim markert seg internasjonalt som solist med orkestre, på festivalar, CD-plater og i fjernsyn.

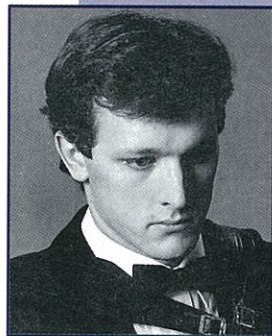

foto: Norsk Musikkinformasjon

OTTO HOMLUNG - instruktør

blei etter universitetsstudier ansatt ved den Nationale Scene i Bergen i 1967. Han hadde sin debut som instruktør i 1968 - og var avbrutt av permisjoner med regioppgåver ved andre norske teater- tilknytta teateret i Bergen fram til 1978. Til saman 12 forestillingar var han ansvarleg for - i tillegg til arbeidet som pressesekretær og dramaturg. I perioden 1975-84 var han frilans sceneinstruktør med oppgåver ved dei fleste av landet sine teater. Etter to suksessrike periodar som teatersjef ved Trøndelag Teater (1984-89) og deretter Det Norske Teateret (1990-97) - er han no ansatt på Det Norske Teateret som dramaturg og instruktør - i tillegg til oppgåver også ved andre teater. Komande sesong skal han vere to periodar i Bergen. Homlung har i tre periodar med til saman 11 oppsetjingar vore ansvarleg for *Spelet om heilag Olav* på Stiklestad. Han har dermed brei erfaring med historiske friluftsspel.

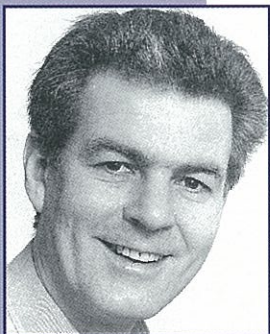

foto: Siri Wahlen Simonsen

RAGNHILD RANDAL - prosjektleiar

er ein initiativtakar av dei sjeldne, særleg når det gjeld å fremja Vestlandskulturen. Ho har vore instruktør for meir enn 40 ulike teaterstykke og starta Bømloteateret der ho var kunstnarleg leiar i 17 år. Ho har sett saman, tilrettelagt og instruert fleire kabaretar frå Vestlandsmiljø og er rekna som ei mor for *Mostraspelet*. Ho var blant initiativtakarane til *Prosjekt Vestkyst* og prosjektleiar i startfasen for Samordningssenteret i Sunnhordland. Frå 1987 til 1995 var ho tilsett ved Hordaland Teater der ho fungerte som høgste handa for teatersjef Anne Gullestad som då også var Riksteatersjef i Oslo. Frå 1995 har ho vore prosjektleiar for *Kulturformidlinga Håkon den Gode*. Ho har motteke fleire prisar for engasjementet for kulturen her vestpå

LASSE LINDTNER

begynte som barneskuespiller ved Den Nationale Scene. Ette Teaterhøgskulen drog han til Trøndelag Teater og vidare til Nationaltheatret. Ved Nationaltheatret har han spelt ei rekkje større roller, bl.a. tittelrolla i Shakespeares «*Hamlet*». Han har også hatt hovedroller i fleire norske filmar som «*Drømmeslottet*». Mange vil også kanskje forbinde han med TV-serien «*Vestavind*» der han framstilte den ambisjonsrike verksarbeidaren Hallvard Nedrebø. Lasse har gjesta Den Nationale Scene i Bergen ei rekkje gonger. Sist som professor Higgins i «*My Fair Lady*» i 1996-97.

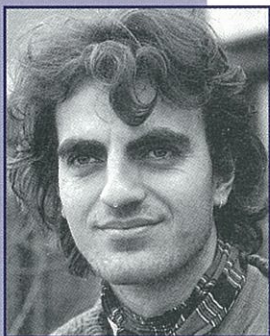

foto: Arkiv,
Det Norske Teatret

PAUL-OTTAR HAGA

kjem frå Verdal i nord-Trøndelag der han så å seia er oppvaksen med *Olsokspelet* på Stiklestad: I 24 år på rad har han medverka i spelet! Han gjekk ut frå Statens Teaterhøgskole i 1990 og har sidan vore fast tilsett ved Det Norske Teatret der han har spela til dømes hovudrolla som Olav Engelbrektson *Sankt Olavs Skrin*, Håkon Dale i *Medmenneske*, Slim i Stein becks *Mus og Menn* og Eilert Løvborg i *Hedda Gabler*. Frå NRK er han kjend som *Peer Gynt* i Bentein Baardsons oppsetjing frå 1993. Sommaren 1995 turnerte han med Dollie deluxe i rolla som Biskop Daniel i *Henriette den VIII og hennes 7 ektemenn*. I fjor medverka han i den, norske thrilleren *Mørkets øy*. Det siste året har han hatt permisjon frå Det Norske Teater og spelt hovudrolla i *Bør Børson* ved Trøndelag Teater for fulle hus. Paul-Ottar spela kong Håkon i alle dei fire Håkonarspela i fjor.

foto: Trygve
Schönfelder

AGNETE G. HAALAND

Agnete har nyleg hatt stor suksess som Nora i *Et Dukkehjem* av Ibsen på China National Experimental Theatre. Fjernsyns overføringa blei sett av 700.000 kinesarar. Ho er veteran som «utespelar». Ho har vore med i *Kinnaspelet* kvart einaste år sidan starten for 14 år sidan, og har spelt ei av hovedrollene *Mostraspelet* i mange år. Mange store roller har det blitt ette kvart: m.a. Solveig i *Peer Gynt*, *Pippi Langstrømpe*, *Anne Frank* og Dorothy i *Trollmannen fra Oz*. I vinter møtte TV-sjåarane henne i Leidulf Risans *Blotsbånd*, og ho spela også i *Offshore*. Ho har hausta stor fagnad med monologane *Florence Nightingale - Kvinne i krig* og *Die Flagstad*. I juli hadde ho premiere på *Nordens Blåe Blome* ei framsyning om Karin Boye sitt liv og dikting. Agnete spela Tora Mostrastong i alle dei fire Håkonarspela i fjor også.

STEIN ARILD ESPELAND

er utdanna musikal, men har vore innoim alt frå revyar til seriøs musikkdramatikk. Han har arbeidd ein del med kor, vore dirigent, arrangert kormusikk og trakterer såvel fiolin som hardingfele. For tida er han tilsett som sivilarbeidar ved Hordaland Teater. Han medverka som skodespelar i framsyninga *Millom bakkar og berg - Eit Ivar Aasen program* ved Hordaland Teater hausten 1996. I *Mostraspelet-97* spela han kong Olav Haraldsson. Det siste året har han hatt enkelte engasjement ved Hordaland Teater. Stein Arild spela Øyvind Skaldaspille i dei fire Håkonarspela i fjor også.

foto: Trygve Schønfelder

BERIT OPHEIM - Kvedar (Håkonshella)

kjem frå Voss og er songutdanna frå Bergen Musikkonservatorium og Norges Musikkhøgskole. Ho er ein aktiv utøvar såvel innanfor jazzmiljøet i Noreg, innan moderne musikk og folkemusikk, og har såleis medverka som solist på plater innan alle desse musikkgenrene. Ho har også gitt ut soloplatå *Eitt Steg* (1996). Ho har vunne Landskappleiken fleire gonger, var medlem av gruppa *Orleysa*, og er medlem av gruppene *Nordens Rose*, *Sogn-a-song* og *Fantafylgje*. Berit Opheim er tilsett ved Ole Bull Akademiet på Voss, men er og timelærar ved Musikkhøgskolen i Oslo. Ho har sjølv samla og gjeve ut bok og kassett med folketonar frå Voss, og har halde kurs og seminar i heile landet. Det siste året har Berit gjesta både Japan og Sør-Afrika i regi av rikskonsertane.

foto: Nor-CD

KJERSTI WIİK - Kvedar (Gulen/Seim)

kjem frå Lindås og har song- og musikkutdanning frå Grieg-akademiet og Bergen Lærarhøgskule. Ho er ein allsidig utøvar innan både folkeleg og klassisk songtradisjon og har bakgrunn såvel i amatørteater og revyar som i opera og orkesterverk. M.a. spela ho nærare 50 forestillingar med Bellman-musikalen *År jag född så vill jag leva* i Bergen sist haust. Kjersti gjev solokonsertar på Troidhaugen og deltok i år også med konsert under «Festspela i Bergen». Ho er sær saktiv frilanssolist med konsertar både i inn- og utland. Hausten-98 byr m.a. på turne til Latvia og USA. Kjersti underviser også i klassisk og folkeleg songtradisjon. Ho arbeider aktivt for å gjere kystsongtradisjonen tilgjengeleg for folk flest. På CD-en *Strilesølv* frå 1997 formidlar ho sjølvinnssamla folkemusikk frå traktene rundt Bergen.

foto: Arne Årseth

JACK MARKUSSEN - scenograf

kjem frå Borg i Lofoten og er utdanna skreddar, men har dei siste tolv åra etablert seg som ein allsidig teaterkunstnar. Det starta med medverknad i friteatergruppa *Dukkenikkerne*. Med røynsle som skodespelar, dokkemakar, kostymedesigner og scenograf er han blitt ein ressursperson i norsk teaterliv. Han er dag leiar for *Dukkenikkerne*. Frå verkstaden deira i Østre Muralmenning i Bergen blir det laga framsyningar, kostyme og rekvisittar såvel til eige bruk som til samarbeidspartnarar som Hålogaland Teater, Hordaland Teater, Bergen Byspill og Kenneth Dean Productions.

TRUDE BERGH - kostymedesigner

er oppvaksen i Bergen. Ho er utdanna frå kostymelinja ved Statens Håndverks- og Kunstindustriskole og vart tilsett ved systova til Oslo Nye Teater. Ho har ei rekkje oppgåver bak seg som kostymeteiknar for mellom anna Oslo Nye Teater, Rogaland Teater og Oslo Dance-ensemble. Ho har jobba med Marianne Forsberg også i tidlegare produksjonar.

MARIANNE FORSBERG - kostymedesigner

er oppvaksen i London. Ho er utdanna frå kostymelinja ved Statens Håndverks- og Kunstindustriskole og vart tilsett ved Oslo Nye Teater. Ho har hatt oppgåver som kostymeteiknar for Oslo Nye Teater, NRK, Seniorteatret og ulike frie grupper. Ho har jobba saman med Trude Bergh i tidlegare produksjonar.

TORUNN LØKEN - maske

er frilans-sminkør og har ansvaret for sminke på ei rad utespel over heile Noreg, mellom anna *Mostraspelet*, *Kinnaspelet* og *Kongens Ring* på Herøy. Ho var i fleire år fast tilsett ved Det Norske Teatret, har ei rekkje oppgåver bak seg i storoppsetjingar ved Chateau Neuf og Victoria Teater i Oslo og held kurs i sminke for amatørar over heile landet.

FETLING - omsveiping, til dømes om sår.

FLEIN - pil med mothakar på.

FLEINFLODI - blodstraumen.

FYRNDEHEIM - i gamal tid.

FØRELOGA - oppgåva.

GRID - heimvist, trygg heimstad.

GÅ HOLM - gå i holmgang.

HEGGENATTA - midtvinternatta, 12. januar.

HILDARLEIK - stridsleik, strid.

HIMMELHESTAR - Torshestane.

HJALT - tverrstykke mellom sverdbladet og skjettet.

HLAUT - blod.

HLAUTBOLLAR - blotbollar, til offerblod.

HÆRLAUP - innkalling til slag, mobilisering.

HÆRPIL - bodstikka. Hærpila hadde eit reip eller vidjeband hengande i eine enden og kalla alle mann væpna til tings; Ho gjekk frå gard til gard.

HÅSETE - rorskar, matros, styrmann.

JARTEGN - gåva; prov på at ein fer med sanning.

KORMT - Karmøy.

LAGMANN - domar på lagtinget.

LAUSABRYLLAUP - hastverksbryllaup.

LOFDARHORN - Lyderhorn.

LYVJA - lindra, lækja.

MANNA-SKJEPNUR - mannsskapnad.

MEINRÅD - råd til meins og skade.

MUNNGOT - heimebryggja øl.

MUND - gåva, betaling som brudgomen gav for brura, og som ho og fekk.

NIDING - kjeltring, skarv, svikar.

ODINS-REGN - Odinsmjød, diktardrykk (kvad).

OLD - alder, tidsepoke.

PERSOK - per varmstein, 22. februar.

PRIMSIGNING - merkja med krossteiknet (eit slag førebels kristning).

PÅL APOSTEL - apostelen Paulus

RAUSN - rom mellom framstamn og austerrom på drakeskip.

SJOARVEG - sjøveg, veg til sjøs.

SKÅLE - stova, storstova.

SOLSKUGGEFJØL - sekstant, vinkelmålar til å måla solhøgda

STORHUNDRA - 120.

SUVL - "Noget fedt og saftigt at æde til Brødet." (Aasen).

SYNDE-SÅLI - syndesjela.

TIGNE - (fl.) tiginborinn, av høg ætt.

TIVAR - hærguden Tyr (fleirtal).

UBOTAVERK - brot som ikkje kan sonast med bot.

URDARBRUNNEN - mytisk brunn.

UTIGNE - (fl.) ugjæve, av lågare stand.

UTLÆG - verta utlæg, landlyst.

VALFADER - allfader.

VELSKE - walisiske

VETE - vedstabel som vart tent på nutar som teikn på ufred.

YGGDRASIL - namnet på allheimstreet.

ÆGIR - sjøguden.

ÆGISLEIKEN - sjøkamp.

DEN NORSKE KONGEREKKJA

- ca 880 - 931 Harald Hårfagre
ca 931 - 933 Eirik Blodøks
ca 933 - 959 Håkon Adalsteins
fostre, den Gode
ca 959 - 974 Harald Gråfell
974 - 995 Danskestyre:
Håkon Jarl
995 - 999 Olav Tryggvason
999 - 1015 Danskestyre:
Eirik og Svein Jarlar
1015 - 1028 Olav Haraldsson den
hellige
1028 - 1035 Danskestyre:
Knut den mektige
1030 - 1035 Danskestyre:
Svein og Alfiva
1035 - 1046 Magnus Olavsson
den gode
1045 - 1046 Samkongedøme:
Magnus Olavsson
den gode og Harald
Sigurdsson Hardråde
1046 - 1066 Harald Sigurdsson
Hardråde
1066 - 1093 Olav Haraldsson
Kyrre
1067 - 1069 Samkongedøme:
Olav og Magnus
Haraldsson
1093 - 1095 Samkongedøme:
Magnus Olavsson og
Håkon Magnusson
Toresfostre
1095 - 1103 Magnus Olavsson
Berrføtt

Paul-Ottar Haga i rolla som Håkon den Gode i "Kongen med Gullhjelm", Fitjar. Foto: Stein Erik Gilje

HÅKON DEN GODE

OPPHAV: Håkon er fødd kring år 920 som son av Harald Hårfagre og Tora Mostrastong på Håkonshella utanfor Bergen.

BARNDOM: Han blir oppfostra i England hos kong Adalstein. Her blir han døypt og lærer kristne seder å kjenna.

KONGSNAMN: Harald Hårfagre dør kring 940, og Håkon som er Haralds yngste son, dreg til Noreg for å ta kongsnamn. Etter Snorre er han 15 år gammal då han blir teken til konge av trønderane med Sigurd Ladejarls hjelp. Han driv bror sin, Eirik Blodøks, ut av landet. Med dette er han i namnet blitt konge over heile Noreg.

KRISTENTRU: Håkon bygde nokre kyrkjer og gjorde freistnader på å føra inn kristendomen i Noreg, men møtte krass motstand - frå trønderane ikkje minst. Han gav opp misjonsoppgåva og vart tvungen til å leva på heiden vis og ta del i dei heidenske blottingane.

LOVKUNNIG: Soga seier at Håkon skipa Gula- og Frostatinget, men dei var baa eldre. Rett er at han styrkte retts- og forsvarsskipnaden på våre kantar av landet og utvida tingområda. Påbodet om varde- og leidangsskipnad var ei nyskaping i Gulatings-lova.

EIRIKSSØNENE: Håkon måtte fleire gonger verja seg mot Eirikssønene som kravde kongsretten til riket. Dei fekk stønad av danskekongen, og det var nok difor Håkon drog på hærferd til Danmark, der han plyndra og drap for fote. Sidan kom Eirikssønene med ein stor flåte nord for Stad medan Håkon låg på Mære. Håkon vann dette slaget.

BANESÅR: Truleg i året 961 kom Eirikssønene uventa over kongefølgjet medan folk sat til bords. Håkon fekk banesår. Han anda ut på Håkonshella der han såg dagsens ljøs. Liket vart ført til Seim og gravlagt der.

- 1103 - 1122 Samkonedøme:
Magnussønene
Øystein, Sigurd og
Olav
- 1122 - 1130 Sigurd Magnusson
Jorsalfare
- 1130 - 1134 Samkonedøme:
Magnus Sigurdsson
og Harald Magnusson
Gille
- 1135 - 1136 Harald Gille
- 1136 - 1157 Samkonedøme:
Haraldssønene Inge
Krokrygg, Sigurd
Munn og Øystein
- 1157 - 1161 Inge Krokrygg
- 1161 - 1184 Magnus Erlingsson
- 1184 - 1202 Sverre Sigurdsson
- 1202 - 1204 Håkon Sverreson
- 1204 - 1217 Inge Bårdsson
birkebeinerkonge
- 1207 - 1217 Filippus Simonsson
baglerkonge
- 1217 - 1263 Håkon Håkonsson
- 1263 - 1280 Magnus Håkonsson
Lagabøte
- 1280 - 1299 Eirik Magnusson
- 1299 - 1319 Håkon 5. Magnusson
- 1319 - 1355 Magnus Eriksson,
svenskekonge
- 1355 - 1380 Håkon 6. Magnusson,
svenskekonge
- 1380 - 1814 Dansk-norsk union
- 1814 - 1905 Svensk-norsk union
- 1905 - 1957 Haakon 7.
- 1957 - 1991 Olav 5.
- 1991 - Harald 5.

Kjelde: Danielsen m.fl.: Grunntrekk i norsk historie, Universitetsforlaget 1991.

Om handlinga i spelet og kort om bakgrunnen for hendingane:

Venene hans flytte liket hans nord til Seim i Nordhordland og kasta opp ein stor haug der og la kongen inni, heilt væpna og i den beste kledebunaden, men utan anna gods. Dei tala så over grava hans, som det var skikk hjå heidningar, og viste han til Valhall.

Frå Snorre

På Seim låg ein kongsgard der etter saga såvel Håkon den Gode som Harald Hårfagre ofte heldt seg. I spelet møter vi først ein aldrande Harald Hårfagre, sitjande på kongsgarden. Unge Håkon er berre 10 vetrar og har for det meste tilhald hos mor si, Tora Mostrastong, på garden Vatnar som kongen har bygt åt henne nær ved. Vi får sjå korleis det går til at Harald sender son sin til oppfostring hos kong Adalstein i England og korleis Håkon får sverdet Kvernbit. Vi er også til stades med Håkon hos hoffet til kong Adalstein der vi møter kjende menn som Hauk Håbrok og Egil Skallagrimson.

Femten år gammal kjem Håkon a og blir teken til konge av trønderane med Sigurd Ladejarl si hjelp. Vi opplever Håkon sitt beiske tap Mære (Sparbu sør for Steinkjer), der han må gi etter for bøndene o vera med i den heidenske bloting. Sidan møter han mor si som no h teke ved kristentrua; ho bed han vera sterk og ikkje svika Krist. M Håkon vinn ikkje over nederlage

I siste scene blir heimkoma til de falne kongen skildra. Håkon den Gode blir gravlagt på Seim.

*Frå Håkonarspelet
1997*

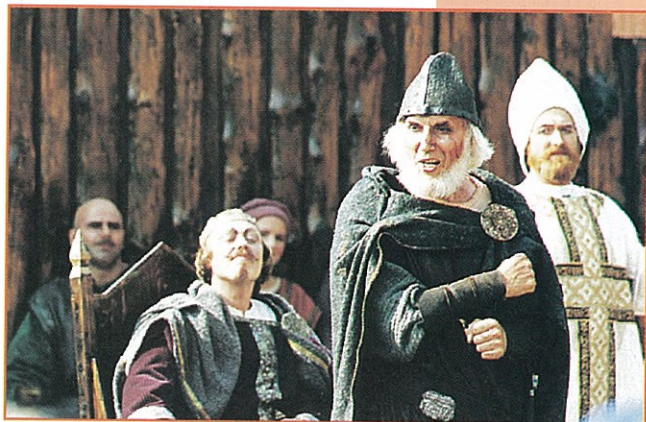
*Jon Hopland som Åsbjørn
frå Meldalhus.
Foto: Roald Straume*

*Paul-Ottar Haga som Kong
Håkon og Agnete G.
Haaland som Tora
Mostrastong.
Foto: Arne Årseth*

*Leif Egil Vatnøy som Kong
Adalstein, Johannes Rydland
som Egil Skallagrimsson og
Inge Åsebø som Kongsbispem.
Foto: Roald Straume*

Helsing frå ordføraren i Lindås

Kystsogevekene 1998 opnar på Seim i Lindås og kulturminister Anne Enger Lahnstein vil stå for den offisielle opninga.

Kjære Nordhordlendingar og andre, ta turen til Seim med familie, slekt og vener og gjer desse dagane i august til ei storstilt samcome og møteplass for alle saman.

La hendingane som fann stad for kring 1000 år sidan, verta noko vi stadig søker etter å få vita meir om.

Eg vil få takke alle dei som har lagt ned eit svært stort dugnadsarbeid i førebuingane og ynskja alle lukke til med framføringane.

Vi gler oss og eg veit vi får ei stor oppleving på Seim.

Gjer vel og møt fram og få eit innblikk i vår eiga historie!

Atle Kålås
- Ordførar -

**Frå
Håkonarspelet
1997**

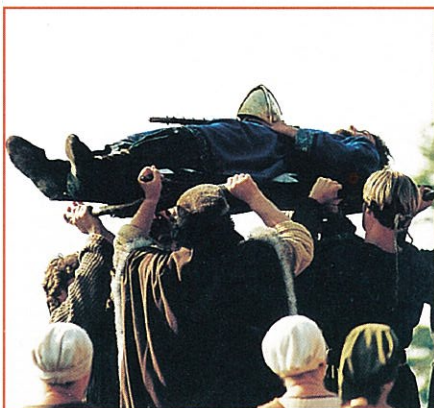
*Agnete G. Haaland
som Tora Mostra-
strong og Petter Vik
Fjellstad som Håkon.
Foto: Roald Straume*

*Paul-Ottar Haga som
Kong Håkon og
Karstein Moldøen som
Sigurd Ladejarl.
Foto: Hans E. Storheim*

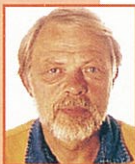

*Paul-Ottar Haga som
kong Håkon.
Foto: Arne Årseth*

**Prosjektleiar:
ALF G.
NORDAHL**

kjem frå
Kragerø. Han
bur på Myking
der han saman med
familien, driv gard med
oppdrett av fjordhestar.
Han er utdanna skule-
mann og jobba i Lindås-
skulen, som rektor frå
1980. Sist på Lindås
barneskule. I 1994 vart
han tilsett, som flykt-
ning-koordinator i
Lindås kommune. Frå
februar har han vore
permittert for å ta hand
om Håkonarspelet og
Kystsogeveka i Lindås
kommune.

**Leiar i stiftinga
Håkonshaugen:
ATLE
KÅLÅS**

bur på
Leiknes. Han
er byggmeister og driv
eit mindre byggmeister-
firma samt eit lagerutsal
av byggevarer på
Hjelmås. Turar i skog
og mark og reiseverk-
semd er noko av syslene
i fritida. Ei av hovud-
oppgåvene frametter er
å vidareutvikla
Håkonshaugen og
området ikring.

Andre medverkande:

Kvinne i fylgje:

Catrine Kvamme

Sveinar:

Steinar Hagesether

Halvard Dalland

**Bønder, kvinner
og barn:**

Reidun Aarra,

Therese H. Johansen,

Camilla Hopland,

Lillian Hopland,

Silje Skår Jakobsen,

Synne Ones,

Robert Skår Solheim,

Silje Ovrid,

Espen Skare,

Aleksander Hjeltmeit

Seim Songkor

Av Johannes Heggland

Musikk: Ketil Hvoslef,

Ouverturen «Håkonsiana» - Ketil Hvoslef

Regi: Anne Gullestad/Otto Homlung

Prosjektleiar: Ragnhild Randal

Håkon den Gode

Tora Mostrastong

Jorunn Skjoldmøy

Øyvind Skaldaspille

Kongen sin væpnar

Broder Jatmund

Håkon 10 år

Harald Hårfagre

Kongevakt

Sigurd Ladejarl

Hauk Håbrok

Åsbjørn frå Meldalhus

Paul-Ottar Haga

Ivar Hopland*

Agnete G. Haaland

Sissel Askeland*

Kjersti Wiik

Vigdis Åsgård*

Stein Arild Espeland

Ivar Hopland

Hermund Nesse

Petter Vik Fjellstad

Knut Magne Molvik

Ivar Hopland

Karstein Moldøen

Erik Arne Eknes

Jon Hopland

Prosjektleiar:

Alf Gustav Nordahl

**Lokal regiassistent/
kunstarleg leiar:**

Leif Egil Vatnøy

Kor:

Seim Songkor

Dirigent:

Leif Egil Vatnøy

Orkester:

Eikanger-Bjørsvik

Musikklag

Kapellmeister:

Åge Torsvik

Sufflør:

Gunn Tone S. Skauge

Kostyme/rekvisita:

Grethe Spurkeland, Margit

Rydland, Marit Konglevoll,

Marit Rydland, Bibbi Pletten,

Randi Straume, Berit Nesse

Børslid, Reidun Aasheim

Langesæter, Margunn

Totland, Astrid Botn.

Scene/kulissar:

Bjørn Herland

Kulturformidlinga Håkon den Gode
i samarbeid med Hordaland Teater,

Scenografi: **Jack Markussen**

Kostymedesign: **Trude Bergh, Marianne Forsberg**

Maske: **Torunn Løken**

Kong Adalstein	Leif Egil Vatnøy
Egil Skallagrimsson	Johannes Rydland
Kongsbispen	Inge Åsebø
Kongens Hird 1	Jarle Skjelvik
Kongens Hird 2	Roald Straume
Hoffterne	Kirsten Hagesether
Tora Håkonsdotter	Randi Kristin Kvalvågnes
Svein åt	
Øyvind Skaldaspille	Espen Hopland
Tora si kvinne	Sissel Askeland
Terne åt Tora	Berit Ohnstad
Terne åt Tora	Brith Hansen

Utøve tekst: Profesjonelle skodespelarar

**= Amatørskodespelarar i rolla utanfor kystsogevekene*

Sminke:

Marit Hopland, Lene
Reiersen, Kari Haugland,
Astrid Risa, Oda Spurkeland,
Hege Nesse, Svanhild
Spurkeland, Aud Sissel
Knudsen, Merethe Knutsen,
Jorunn Kvalvågnes

Samarbeid med:

Grendahuset Strilatun L/L

Vertskap:

Lindås Kommune

Lindås Kommune og
Hordaland Fylkeskommune

SEIM SONGKOR

vart skipa i 1974 og har idag 33 medlemmer. Koret har gitt konsertar med artistar som Tove Karoline Knutsen, Geirr Lystrup og Ytre Suløen. Repertoaret spenner frå klassisk renessansemusikk via Edvard Grieg til moderne musikkalar. Leif Egil Vatnøy har vore dirigent og musikalsk leiar sidan 1994.

EIKANGER-BJØRSVIK MUSIKKLAG

vart skipa i Lindås kommune i 1949 og har i mange år vore eit messingensemble av høgste klasse med suksess såvel i Noreg som på kontinentet. Bandet har markert seg med ein eigen spelestil og etterkvart fått lovord også i det kritiske brassbandmiljøet i Storbritannia. "The Eikanger Sound" er der blitt eit positivt omgrep. Bandet gir omlag 40 konsertar i året. I vår kjem to nye CD'ar, den fjerde og femte i rekkja. Den eine er med populærmusikk arrangert av musikalsk leiar for korpsset, Ray Farr. Den andre er ei samtidsmusikkplate med nyskapande verk av Elgar Howarth som er dirigent og musikalsk rådgjevar for bandet. Saman med sjefdirigent Howard Snell stakar desse tre toppdirigentane ut kursen vidare for ensemblet, med vekt på allsidig musikk som treff eit stort publikum.

Om handlinga i spelet og kort om bakgrunnen for hendingane:

Håkon var utifrå gladvær og lettmælt og omgjengeleg; han var ein klok mann, og han la mykje vinn på lovgevinga. Han gav Gulatingslova etter samråd med Torleiv Spake og han gav Frostatingslova etter samråd med Sigurd jarl og andre av dei klokaste trønderar, men Heidsævislova hadde Halvdan Svarte gjevi, som før er fortalt.

Frå Snorre

I Eivindvik møter vi den lov-kunnige kongen i dei beste åra av si kongstid. Ufreden mellom kongen og broren Eirik Blodøks har roa seg. Eirik har flykta til England med folk og hær. Håkon er såleis teken til konge i heile landet, men heldt seg mest på kongsgardane vestpå, slik far hans gjorde, då visst i sine eldre år.

Håkon drøymmer enno om å få landet kristna, men i Gulen er det først og fremst bøtinga av den gamle Gulatingslova som opptek han. Håkon den Gode utvida Gulatinget

til også å gi plass for Egdafylke, Rygjafylke og Sunnmørafylke. Vi møter haslevoller og tingfolket, vi møter storbønder som taler kongen sin imot når det gjeld kristentrua. Varde- og leidangsskipnaden ligg kongen sterkt på hjartet, og dette blir det viktigaste tillegget til Gulatingslova.

I Gulen møter Håkon også lagnaden sin i den fagre Gudny Torkjellsdotter som han gjer til frillekona si. Vi møter ein konge som i liv og lynne er merkt av si tid, med sterke band til den kristne oppsedinga han fekk hos kong Adalstein.

*Frå Håkonarspelet
1997*

*Stein Sandemose Baardsen
som Bisp Mikjal.
Foto: Atle Vaage*

Frå prøvene

*Paul-Ottar Haga som Håkon
den Gode, Stein Sandemose
Baardsen som Bisp Mikjal
og Erling Øvstedal som
Broder Jatmund.
Foto: Kjell Solheim*

*Agnete G. Haaland som
Tora Mostrastong og Kyrre
Eikås Ottersen som Isleiv
Audunsson.
Foto: Kjell Solheim*

foto: Terje Hamre

Helsing frå ordføraren i Gulen

Me helsar vel møtt til Gulating - til Håkonarspel, Kystsogeveke og fine augustdagar i Gulen.

Gulen ligg som eit «bruhovud» på grensa mellom Sogn og Fjordane og Hordaland og som ein utkikspost mot havet for dei som kjem frå aust. Men kulturen som me meir enn gjerne vil dela med deg og alle andre, kjenner ingen grenser.

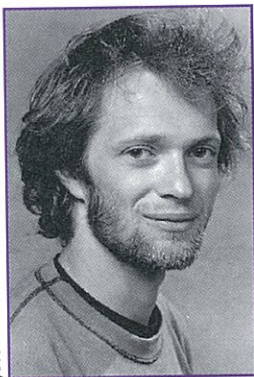
Nokre av dykk har nyleg møtt den første Håkon i den norske kongerekkja på Seim når de no kjem til Gulen. Hans kongegjerning i Gulen, i ei brytningstid mellom den gamle norrøne trua og kristendommen, kan ein kan hende formulera best med den korte setninga: *Med lov skal landet byggjast !* Dette var ei grunnsetning i Gulatinglova, og Håkon den Gode var ein fornyar av det lovverket me legg til grunn for det arbeidet me i dag utfører, har sitt historiske utgangspunkt her i Gulen.

Ta med dykk inntrykk frå ein til tider dramatisk og skiftande natur, og tal med folket de møter.

Vel møtt - du er vår velkomne gjest !

Ola E. Byrknes
- Ordførar -

foto: Reitkvam

KYRRE EIKÅS OTTERSEN

vart utdanna frå Bergen Teaterskole og tilsett ved Sogn og Fjordane Teater i 1995 der han har hatt roller i *Jeppe på Berget* og *Trollspegelen*, spela rolla som Olav Tryggvason i Rolf Losnegårds *Solgåva frå vest* og hovudrolla Arthur i *Tango* av Slawomir Mrozek. På kort varsel gjekk Kyrre Eikås Ottersen inn i rolla som vikingkongen Ramn i *Kinnaspelet*. Hausten 1997 spela han Lysander, ein av dei unge elskande i Shakespeares *Ein midtsommarnatts-draum*. Kyrre Eikås Ottersen spela også i fjor rolla som Isleiv Audunsson i *Håkonarspelet* i Gulen.

SILJE SKJEMSTAD

kjem frå Røros. Ho gjekk ut frå Bergen Teaterskole i 1996 og er no tilknytta Sogn og Fjordane Teater. Saman med tre andre skodespelarar starta ho i 1996 den frie gruppa *SKUR-7* som viste framsyninga *Amalie, et antatt møte mellom mann-kvinne* mellom anna på vidaregåande skular i Hordaland. Silje Skjemstad har medverka i fleire kortfilmar, mellom anna i Johan Falkbergets *Den fjerde nattevakt* vist i NRKs skolefjernsyn. Hausten 1997 spela ho rolla som Hermia i Shakespeares *Ein midtsommarnatts-draum* ved Sogn og Fjordane Teater. Også ifjor spela Silje Skjemstad rolla som Gudny Torkjellsdotter i *Håkonarspelet* i Gulen.

Gulatingstemna, Eivindvik 1938. Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane.

Gulatingskoret

er sett saman av organiserte og uorganiserte songarar som kjem frå heile Gulen. Lang veg til korøvingane syner den store interessa for å vere med på den historiske hendinga Håkonarspelet i Gulen er, også for songen i distriktet.

Manger Musikklag

har i ei årrekke vore Noregs leiande brassband, med sju Noregsmeister-titlar på meritlista, dei fire siste av desse i 1994, 1995, 1996 og 1997! Manger Musikklag er fyrst og fremst eit konsert-orkester. Laget spelar meir enn 30 konsertar i året, konsertar som spenner frå reine show, via storband til konsertar med ny norsk musikk og klassiske konsertar. Laget har arbeidd saman med fleire av Noregs fremste artistar som Ole Edvard Antonsen, Brazz Bros og Øystein Wiik, turnert i Norden og Europa og medverka i ei rekke fjernsynsproduksjonar. Med CD'ane "Circius" og "The binding of the Wolf" har Manger Musikklag markert seg i arbeidet for å fremja norsk musikk. Manger Musikklag arbeider på prosjekt-basis med fleire av dei leiande brassdirigentane i Noreg og Europa, og var også i 1997 Håkonarspelet i Gulen sitt musikalske fundament.

Av Johannes Heggland

Musikk: Jostein Stalheim

Ouverturen «Håkonsiana» - Ketil Hvoslef

Regi: Anne Gullestad/Otto Homlung

Prosjektleiar: Ragnhild Randal

Håkon den gode

Tora Mostrastong

Jorunn Skjoldmøy

Øyvind Skaldaspille

Kongen sin væpnar

Isleiv Audunsson

Gudny Torkjellsdotter

Lasse Lindtner

Helge Takle*

Agnete G. Haaland

Ingrid Hellwege Haveland*

Kjersti Wiik

Silje Takle*

Stein Arild Espeland

Agnar Mostrøm*

Helge Takle

Kyrre Eikås Ottersen

Arne Nordgulen*

Silje Skjemstad

Signhild Brosvik*

Produksjonsansvarleg/

inspisient:

Ingrid Hellwege Haveland

Regiassistent:

Arild Støfring

Kor:

Gulatingskoret

dirigent:

Agnar Mostrøm

Korinstruktør:

Jørn Oftedal

Orkester:

Manger Musikklag

dirigent:

Øyvind Storheim

Statistar:

Gulatingskoret, vaksne fra heile kommunen og elevar ved skulane i Brekke, Dalsøyra og Eivindvik.

Sufflør:

Gunn Tone S. Skauge

Kostyme:

Borgny Brosvik, Gunnhild

Kulturformidlinga Håkon den Gode i samarbeid med Hordaland Teater, Sogn og Fjordane Teater,

Scenografi: **Jack Markussen**

Kostymedesign: **Trude Bergh, Marianne Forsberg**

Maske: **Torunn Løken**

Torleif Lagmann
Bisp Mikjal

Arinbjørn Toreson
Tord frå Aurland
Sote Erikson
Berse Gudlaus
Broder Jatmund
Bondeleiar

Magnor Midtun
Stein Sandemose Baardsen
Aage O. Sandal*
Sverre Kjelby
Tor Leif Mongstad
Vidar Reknes
Gorm Evensen
Erling Øvstedal
Einar A. Thune
Tommy Normann

Utheva tekst: Profesjonelle skodespelarar

**= Amatørskodespelarar i rolla utanfor kystsogevekene*

Mongstad, Hildegunn Takle,
Hildegunn Rutledal,
Margrethe Skåden, Kari
Øvstedal, Helen Randal,
Inger Kirsti Reknes.

Scene/kulissar/rekvisita:

Karstein Elnes, Tor Njøten,
Nils Knarvik, Erling
Øvstedal, Gulen
Pensjonistlag

Sminke:

Irene Bøe, Gerd Heggernes,
Kristin Dingen, Marit
Johansen, Anita Eide, Aina
Neverdal, Evelyn Bjørge,

Elin Kvamme, Irene
Mongstad

Vertskap:

Gulen Kommune og arbeids-
gruppa for
Håkonarspelet/Kystsogeveka
i Gulen

Arbeidsgruppe:

Knut Laasbye (prosjektleiar),
Ingrid Hellwege Haveland,
Tor Njøten,
Irene K. Wergeland,
Karstein Elnes,
Olav Oppedal

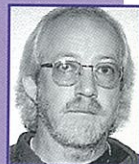
Gulen Kommune og
Hordaland Fylkeskommune

Produksjons- ansvarleg/ insipisient INGRID HAVELAND

har jobba som
instruktør for Ungdomslag og
4 H sidan 1976. Ho har skrivne
barneteaterstykker, eit historisk
spel og omsett skodespel,
musikkspel og revynummer til
nynorsk. Ho er sjølv ein aktiv
revyskodespelar. Ingrid
Hellwege Haveland var også
lokal produksjonsansvarleg i
1997.

Prosjektleiar KNUT LAASBYE

er kulturkonsu-
lent i Gulen
kommune

med prosjektansvar for både
Håkonarspel og Gulatingpark.
Si erfaring har han mellom
anna frå Kongsberg Jazz-
festival, Club 7, anna utvik-
lings- og organisasjonsarbeid
innan kultursektoren og som
musikar (saksofonist) på egne
bein og i ulike orkester.

Regiassistent: ARILD STØFRING

har 3-årig teaterut-
danning frå
Universitetet i
Trondheim. Han har vore fast
tilsett ved Sogn og Fjordane
Teater sidan 1995, har hatt enga-
sjement ved Trøndelag Teater og
Hallingdal Teaterverkstad og er
kunstnarleg leiar for frigruppa
Teater 5. Oppgåva som regi-
assistent hadde han også i 1997.

Om handlinga i spelet og kort om bakgrunnen for hendingane:

Han bad dei då senda bod til Eirikssønene at dei skulle vera kongar over landet; men han bad dei vera gode mot venene og frendane hans: "men endå om det skulle vera så laga at eg skulle leva lenger," seier han, "så vil eg fara frå landet til kristne menn og bøta det som eg har forbroti mot Gud. Men om eg døyr her i heidenskapen, så skal De jorda meg som De sjølv synest." Lite etter døydde kong Håkon der på hella, der han vart fødd.

Frå Snorre

På Håkonshella kjem Håkon den Gode til verda, son av Harald Hårfagre og Tora Mostrastong frå Moster. Sigurd Ladejarl er gudfar til kongesonen og gir han namnet Håkon etter far sin. Her skal Håkon sidan døy.

Håkonshella blir såleis eit ankerfeste i livet til Håkon den Gode, og slik vert staden også skildra i spelet: Det er hit han kjem attende etter oppfostringa i England, når han får bodet om at far hans, kong Harald er daud. Han er 15 år gammal, etter saga, og blir teken til konge av trønderane etter kongsval i Trøndelag.

Korleis det gjekk føre seg at Håkon vart teken til konge på Frostatinget

er ei sentral hending i spelet, og ein scene går såleis føre seg i Trøndelag. Konge for heile landet er han enno ikkje. Det tek fleire år. Bror hans, Eirik Blodøks, rår over store delar av landet.

Håkon kjem til Noreg som ein kristen. Han er sterk i si unge tru, men vil først vinna landet og fullt kongsnamn, sidan vinna folket for Krist.

Ein scene går føre seg på Seim der unge Ulvhild kjem med bod til Tora kongsmor. Siste scene skildrar Håkon si siste kome til Håkonshella der han døyr med sine trufaste kring seg.

*Frå Håkonarspelet
1997*

*Agne G. Haaland som Tora
Mostrastong, Grethe Mikalsen
som Ulvhild Hjalteid og
kvinner i spelet.
Foto: Linbjørg Sæterdal*

*Tor Bjørge som trålen
Fjolne.
Foto: Linbjørg Sæterdal*

*Paul-Ottar Haga som Kong
Håkon, Øystein Berg som
broder Jatmund og menn
i spelet.
Foto: Linbjørg Sæterdal*

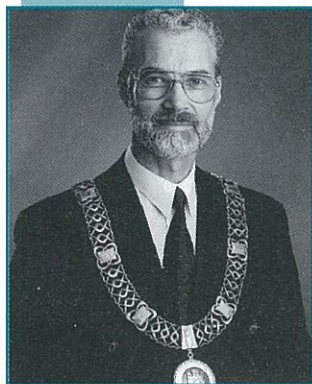

foto: Hans Jørgen Brun

Helsing frå ordføraren i Bergen

Det er ei glede å kunna ynskje velkommen til Bergen, Kystsogevekene og spela om Håkon den Gode også i 1998.

Håkon den Gode vart fødd og døydd på Håkonshella. Det var også hit han kom då han vende tilbake frå England. Håkonshella var difor viktig i Håkon sitt liv. I 1920 vart det her reist ein 6 meter høg minnestein over kongen, og i 1922 vitja Kong Haakon VII Håkonshella og minnesteinen.

Det er mitt ynskje at Bergensarar, Hordalendingar og andre nyttar høvet i Kystsogevekene til å læra litt meir om noko av kulturarven og historia vår som vert presentert gjennom ulike kulturarrangement, museum og ikkje minst dei ulike spela.

Vel møtt på satsingsområda Håkonahella og Alvøen samt til spelet om Håkon Adalsteinfostre på spelstaden Haakonssvern 22. og 23. august.

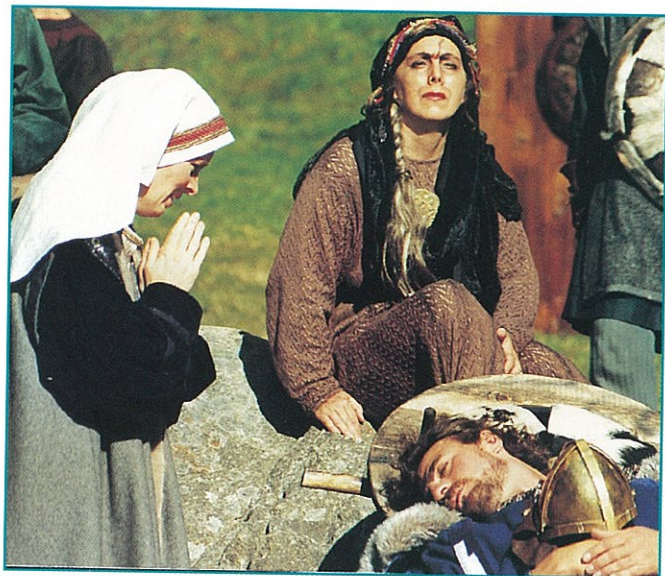
Ingmar Ljones
- Ordførar -

**Frå
Håkonarspela
1997**

*Berit Opheim som
Jorunn Skjoldmøy.
Foto: Linbjørg
Sæterdal*

*Menn i spelet.
Foto: Linbjørg
Sæterdal*

*Agnete G. Haaland som Tora Mostrastong, Paul-Ottar Haga
som Kong Håkon og Rosalind Johannesen som Huld.
Foto: Linbjørg Sæterdal*

**Produksjons-
ansvarleg:
HILDE J.
BLINDHEIM**

er leiar ved
Loddefjord
kulturkontor og formann
i lokal komite for
Håkonarspelet. Ho har
kulturutdanning frå
Telemark Distrikts-
høgskole og
Universitetet i Bergen,
og har arbeidd innan
kulturfeltet sidan 1991.

**Regiassistent:
CHRISTIAN
VENGE**

er offiser i
sjøforsvaret
og arbeider
som instruktør på Knm
Tordenskjold/Sambands
skolen. Det meste av
fritida går med til teater-
verksemd. I tillegg til å
administrera Håkons-
hella sin del av
Håkonarspela, er
Christian Venge
instruktør for Sotra
Teaterlag.

Andre medverkande:

Terner:

Jorunn Henriksen,
Magnhild Konopka,
Gerd Sydow,
Margot Paulsen,
Anny Håkonshellen,
Anne-Brit Venge,
Sissel Andersen,
Gerd Kristiansen

Hirdmenn:

Knut Ludvigsen,
Trond Ludvigsen,
Magnar Blindheim

Barn:

Lotte W. Silnes,
Elisabeth Steiro,
Malin Anderen,
Jenny Luneng,
Anne Silvia Rognstad,
Christoffer Paulsen,
Stine Myking,
Alexander Andersen,
Eivind Nilsen

Av **Johannes Heggland**

Musikk: **Knut Vaage**

Ouverturen «Håkonsiana» - Ketil Hvoslef

Regi: **Anne Gullestad/Otto Homlung**

Prosjektleder: **Ragnhild Randal**

Håkon den Gode

Tora Mostrastong

Jorunn Skjoldmøy
Øyvind Skaldaspille
Broder Jatmund
Torleif Lagmann
Sigurd Ladejarl
Ulvhild Hjaltetotter
Hjalte Skjeggson, herse

Lasse Lindtner

Fredrik Schulze*

Agnete G. Haaland

Christine H. Alvøen*

Berit Opheim

Stein Arild Espeland

Inge Økland

Jørgen Moe

Roar Andersen

Grethe Mikalsen

Ottar Fjell

Produksjonsansvarleg:

Loddefjord Kulturkontor,
Hilde J. Blindheim,
Liv Ludvigsen

Regiassistent:

Christian Venge

Inspisient:

Gro Heidi Myking

Kor:

Songarar frå Bergen
Operakor

Orkester:

Eikanger-Bjørsvik
Musikklag

Dirigent:

Anne Randine Øverby

Sufflør:

Ingeborg Lothe Søråa

Kostyme:

Magnhild Konopka, Gerd
Sydow, Jorunn Henriksen,
Liv Ludvigsen, Kathy's
skinnsøm, Mathopen lag av
kvinne og familieforbundet

Scene/kulissar/rekvisita:

Haakonsvern Metallverksted

Kulturformidlinga Håkon den Gode
i samarbeid med Hordaland Teater,

Scenografi: **Jack Markussen**

Kostymedesign: **Trude Bergh, Marianne Forsberg**

Maske: **Torunn Løken**

Huld, kona hans	Rosalind Johannesen
Fjolne, træl	Tor Bjørge
Åsbjørn frå Meldalhus	Christian Venge
Ei terne åt Tora	Christine H. Alvøen
Ei terne åt Fjolne	Kristin Saltkjelvik
Ørn Åkeson	Vidar Venge
Tora kongsdotter	Miriam Lothe Søraa
Hørsvein	Håkon Fredheim

Utøve tekst: Profesjonelle skodespelarar

**= Amatørskodespelarar i rolla utanfor kystsogeveken*

Samarbeid med :

Ungdomslaget Spiren,
Vestlandets Sjøforsvars-
distrikt, Haakonsvern,
Nymarksbanen,
skulane i Loddefjord bydel,
Rieber Skinn A/S,
Lions Club Bergen Vest

Vertskap:

Bergen Kommune,
Vestlandets
Sjøforsvarsdistrikt,
Loddefjord Kulturkontor

Arbeidsgruppe:

Loddefjord Kulturkontor

Bodsal på Haakonsvern:

Mathopen Skole
Musikkorps, Nybø Brass,
Mathopen lag av kvinne og
familieforbundet, Leo Club
Bergen Vest, Godvik
Sanitetsforening, Loddefjord
kulturkontor

Kor

Koret er samansett av
songarar frå Bergen
Operakor som ledes
av Anne Randine Øverby.

**Eikanger-Bjørsvik
Musikklag**

vart skipa i Lindås
kommune i 1949 og har
i mange år vore eit
messingensemble av
høgste klasse med suksess
såvel i Noreg som på
kontinentet. Bandet har
markert seg med ein eigen
spelestil og etterkvart fått
lovord også i det kritiske
brassbandmiljøet i Stor-
britannia. "The Eikanger
Sound" er der blitt eit
positivt omgrep. Bandet
gir omlag 40 konsertar i
året. I vår kjem to nye
CD'ar, den fjerde og femte
i rekkja. Den eine er med
populærmusikk arrangert
av musikalsk leiar for
korpset, Ray Farr. Den
andre er ei samtidsmusikk-
plate med nyskapande
verk av Elgar Howarth
som er dirigent og
musikalsk rådgjevar for
bandet. Saman med sjef-
dirigent Howard Snell
stakar desse tre topp-
dirigentane ut kursen
vidare for ensemblet, med
vekt på allsidig musikk
som treff eit stort
publikum.

Om handlinga i spelet og kort om bakgrunnen for hendingane:

Kongen kastar ei brynje på seg og spenner om seg sverdet Kvernbit, han sèt ein gull-slegen hjelm på hovudet sitt, tek eit spjut i handa og skjold ved sida; då stellar han hirda i ei fylking i hop med bøndene og sette opp merka sine.

Frå Snorre*

På Fitjar fekk Håkon den Gode ulivssåret. Slaget på Fitjar er den sjølvskrivne sentrale hendinga i spelet. Men spelet kastar også lys over ei anna historisk hending der Håkon den Gode står i sentrum: Varde- og leidangskipnaden langs kysten, eit omfattande system for å varsle kongen og folket om fiendar som var på veg. Håkon var svært streng når det gjaldt "falsk varsling"; ein skulle ikkje sløsa med mann og ved i utrengsmål.

Leidangsskipnaden var svært ressurskrevjande. Bjørn Svarte må i spelet bøta for dette. Oppgjeret mellom Håkon den Gode og Bjørn Svarte er ei sentral hending i spelet.

Håkon har styrt landet i 26 år når han kjem på vitjing til Fitjar. Eirik

Blodøks er død. Som konge av Jorvik (York) fall han i slag i England. Dronning Gunnhild og dei unge sønene til kong Eirik drog til Danmark etter dette. Der fekk ho hjelp av dansk kongen som gjerne såg at han fekk fotfeste i Vika og på Agder. Eirikssønene har vore på fleire hærferder mot kong Håkon, men har ikkje vunne siger - før no, i slaget på Fitjar. Ein scene går føre seg i Danmark hos Eirikssønene.

I spelet møter vi og Tora kongsdotter. Sidan Håkon den Gode ikkje har nokon son, kan Tora ikkje giftast bort til kven som helst. Utanom dei historiske personane er her med ein del bygdefolk.

**Omsett av Steinar Schjøtt, revidert utgåve ved Rolv Thesen og Sigmund Møren, Gyldendal 1964.*

Frå Håkonarspelet 1997

*Paul-Ottar Haga som Kong
Håkon, Birgitte Drønen som
Tora Håkonsdotter, Leif Sigurd
Larsen som Kongen sin væpnar
og Jørund Fjøsne som Bjørn
Svarte. Foto: Per Egil Larsen*

*Inge Agnar Hatlevik som
Olmod Årmann, Svein Kåre
Meling som Tord Horda-
kåreson og menn i spelet.
Foto: Stein E. Gilje*

*Torhild Andersen som
Dronning Gunhild.
Foto: Stein E. Gilje*

Helsing frå ordføraren i Fitjar

Eit år etter den fantastiske opninga av Håkonarspela i august 1997, ynskjer me nok ein gong VELKOMEN TIL FITJAR med Kystsogeveke og «Kongen med Gullhjelmene».

Me har vore gjennom ein vinter og vår med stor byggedugnad for gjennomføring av nye Kystsogeveker, og me vonar det vert gode opplevingar for tilreisande og fastbuande.

Spelet i år vert 29. og 30. august, og me ser fram til eit gjevande samspel mellom profesjonelle og lokale aktørar. Fitjarbuen er takksam for å kunna ta del i denne storstila kulturmønstringa på Vestlandet.

Alle i Fitjar har eit forhold til historia om bygda si. Eg vonar tilreisande vil ta del i denne interessa som gjester i Fitjar desse dagane.

Odd Bondevik
-ordførar-

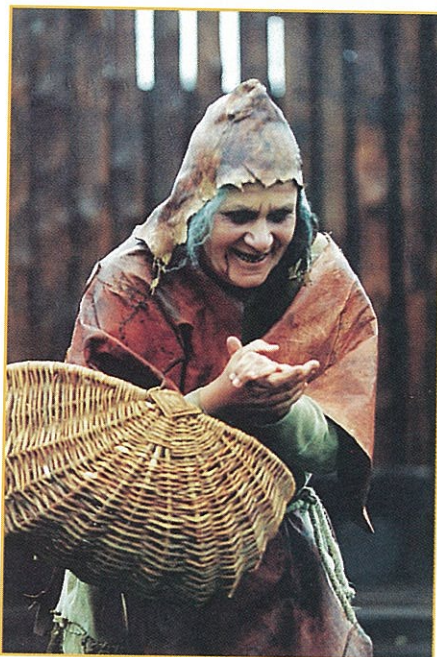
**Frå
Håkonarspela
1997**

Vidar Kjemperud som
Broder Jatmund, Paul-
Ottar Haga som Kong
Håkon og Agnete G.
Haaland som Tora
Mostrastong.

Foto: Stein Erik Gilje

Birgitte Drønen som
Tora Håkonsdotter.
Foto: Per Egil Larsen

Sissel Jørgensen som
Udna Fiskreke.
Foto: Per Egil Larsen

**Prosjektleiari:
BJØRN
HAALAND**

har frå januar
vore lokal
prosjektleiari
for Håkonarspelet og
kystsogeveka. Haaland
er lærarutdanna, men
har dei siste åra vore
konsulent ved Avdeling
for oppvekst og omsorg
i Fitjar kommune. Han
er aktiv i organisasjons-
livet, og sit i dag i
kommunestyret.

**Regiassistent:
SOLVEIG
THUNES-
TVEDT**

er fødd og
oppvaksen på
Bømlo. Ho flytta til
Fitjar i 1985.
Solveig er lærarutdanna.
Ho er i dag tilsett ved
Rimbareid barne-
og ungdomsskule.
I fritida driv ho med
aerobic. I fjor var ho
sufflør for Håkonar-
spelet. I år har ho teke
på seg større oppgåver
som regi-assistent.

Andre medverkande:

Terner:

Sylvi Nysæter,
Trude Ertsås Våge,
Anne Sofie Drønen,
Kjersti Nordtveit,
Silje Linge Haaland,
Beate Bondevik,
Venera Qarri

Bondekoner:

Aslaug Aarbø,
Liv Larsen,
Anne Marie Røed,
Hildur Fitjar,
Ingeborg Brekke,
Anne Grethe Hatlevik

Born:

Ida Marlen Stokken,
Vibeke Larsen,
Rannveig M. Berrefjord,
Åshild Aadland,
Hanne Thunestvedt,
Andreas Helland,
Sigve Gerhardsen,
Tor Eivinn Haaland,
Vegard Linge Haaland,
Espen Hatlevik,
Theodor Drønen,
Ole Kristian Rydland,
Ivar Helland

Sveinar:

Andreas Tufteland
Engelsen

Statistar:

Osternes Mannskor

Hirdmenn/bønder:

Tore Tverderøy,
Leif Vestbøstad,
Martin Nysæter

Av **Johannes Heggland**

Musikk: **Knut Vaage**

Ouverturen «Håkonsiana» - Ketil Hvoslef

Regi: **Anne Gullestad/Otto Homlung**

Prosjektleiari: **Ragnhild Randal**

Håkon den Gode

Tora Mostrastong

Jorunn Skjoldmøy

Øyvind Skaldaspile

Broder Jatmund

Udna Fiskreke

Tora Håkonsdotter

Olmod Årmann

Tord Hordakåreson

Torleiv Lagmann

Lasse Lindtner

Agnete G. Haaland

Anne Sofie Drønen*

Tove Linge Haaland

Stein Arild Espeland

Vidar Kjemperud

Sissel Jørgensen

Birgitte Drønen

Leif Sigurd Larsen

Svein Kåre Meling

Martin Hatlevik

Lokal prosjektleiari:

Bjørn Haaland

Konsulent:

John Stavland

Regiassistent:

Solveig Thunestvedt

Inspisient:

Bente Larsen

Kor:

Osternes Mannskor

Orkester:

Sagvåg Musikklag

Dirigent:

Helge Haaland

Sufflør:

Turid Løtvedt

Kostymearbeid:

Else Vestbøstad, Hildur
Fitjar, Petra Espevoll,
Kirsten Tufteland, Aud
Aarskog, Svanhild Kloster,
Ingeborg Brekke, Madli
Johnsen, Ingrid Tveita

Rekvisita:

Odd Espevoll

Kulturformidlinga Håkon den Gode
i samarbeid med Hordaland Teater,

Scenografi: **Jack Markussen**

Kostymedesign: **Trude Bergh, Marianne Forsberg**

Maske: **Torunn Løken**

Bjørn Kvite	Terje Træet
Bjørn Svarte	Jørund Fjøsne
Dronning Gunnhild	Torhild Andersen
Harald Eiriksson	Annvald Tufteland
Erling Eiriksson	Salomon Aarbø
Alv Askmann	Tom Rydland
Kisping	Arne Vestbøstad
Terne åt Tora	Ann Elin Westerheim

Uttheva tekst: Profesjonelle skodespelarar

**= Amatørskodespelarar i rolla utanfor kystsogevekene*

Sminke:

Evy Skogedal, Aslaug
Aarbø, Vibeke Strand, Gro
Valvatne, Nina Volden,
Rannveig Vik, Anne
Helland, Marta Irene
Stokken, Kjersti Nordtveit,
Celin Sagenes, Ellinor
Bergesen

Samarbeid med :

Lag og organisasjonar, Fitjar
Kraftlag, Engevik og
Tislevoll A/S,
Odd Larsen A/S,
Vik & Sandvik,
Telenor Bedrift,
Sunnhordland Kraftlag

Vertskap:

Fitjar kommune

Styringsgruppe:

Herman Inge Aadland,
Odd Bondevik,
Jon Atle Barek,
Harald Rydland,
Ronald Hareide, Helge
Haaland, Ellinor Bergesen

OSTERNES MANNSKOR

vart skipa i 1934 og kan
no sjå tilbake på ein 63
års samanhengjande
korsongtradisjon i
Osterneskrinsen.
Medlemstalet har svinga
mellom 13 og 20 og er i
år på 17. Mikal
Hageberg er dirigent og
har leia koret i 38 år.
Koret innøver eit utval
på 25-30 songar i året,
med hovudvekt på vår
klassiske norske song-
og salmeskatt, men
nyare arrangement av
shanties, negro spirituals
og skjemteviser får og
innpass i repertoaret.

SAGVÅG MUSIKKLAG

vart skipa i 1935 og var
janitsjar-korps fram til
1982. Korpset er i dag
det einaste amatør-
korpset med brassbeset-
ning i Stord Kommune.
Sagvåg Musikklag
deltok årvisst i noregs-
meisterskapen for brass-
band og held i dag god
1. divisjonsstandard.
Korpset rekrutterer
medlemmer frå heile
Stord-øya.

"Håkonarvarde"

Håkonshaugen/
Seim

foto: Hans E. Storheim

"Håkon Adalsteinsfostre i Gula"

Flolid/
Eivindvik

foto: A. Vaage

"Håkon Adalsteinfostre"

Haakonsværn/
Håkonshella

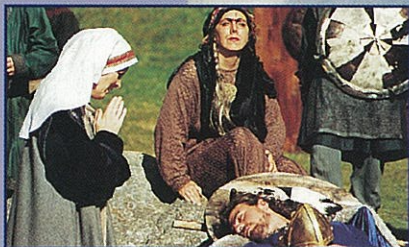

foto: Linbjørg Sæterdal

"Kongen med Gullhjelm"

Håkonarparken/
Fitjar

foto: Stein E. Gilje

SPONSORAR:

SpareBank 1 Vest

STATOIL

Bergens Tidende

Bunnfoto: Magne Åhjem

Ansvarleg utgjevar: Hordaland Teater og Kulturformidlinga Håkon den Gode.
Programredaksjon: Nina Randal - Utforming: Ragna Aarli -